

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

HISTORYCZNY UKŁAD RURALISTYCZNY WSI

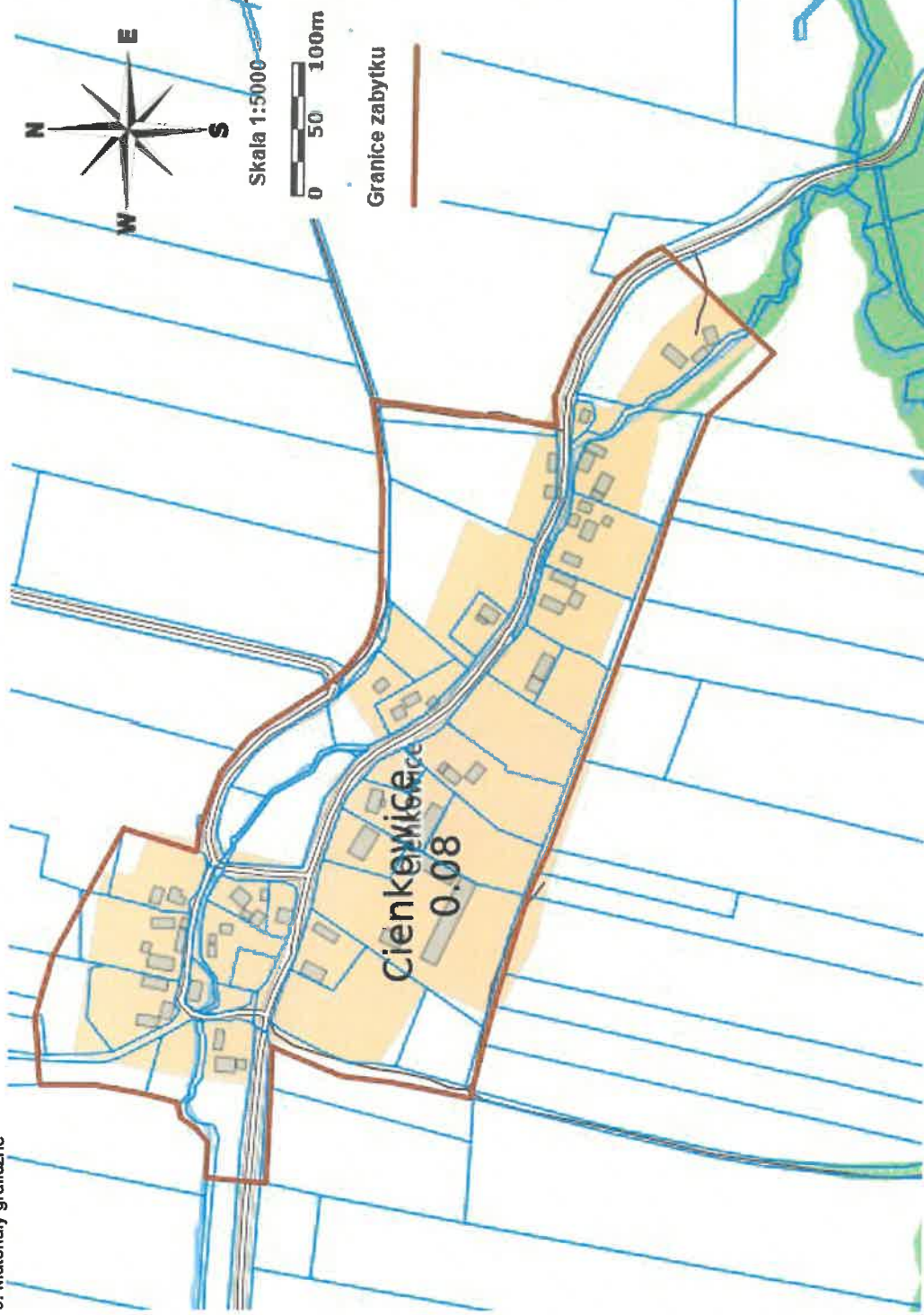
2. Czas powstania

XIII w.

3. Miejscowość

CIENKOWICE

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

województwo **dolnośląskie**

powiat **ząbkowicki**

gmina **Cieptowody**

6. Współrzędne geograficzne

50° 39' 56.45" N 16° 56' 39.882" E

7. Użytkowanie obecne

Rolnictwo, mieszkalne

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Nazwa:

Wzmiankowana w źródłach m.in. jako: Cenkowitz (1227 r.), Cenzowiz (1229 r.), Zinkwitz (1667 r.), Zinkwitz (1887 r.) Po 1947 r. Cienkowice.

Historia:

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z XIII w., jednakże można przypuszczać, że osadnictwo wykształciło się na tym terenie dużo wcześniej, na co wskazują wyniki prowadzonych dotychczas badań archeologicznych. Od 1336 r. do kasaty zakonu w 1810 r. należała do klasztoru cystersów w Henrykowie. Po sekularyzacji dóbr kościelnych wieś nabyła księżniczka Fryderyka Luiza Wilhelmina z rodu Hohenzollern, właścicielka licznych dóbr w tych rejonach. Cienkowice pozostały w posiadaniu potomków księżniczki do 1945 r. W 1840 r. we wsi znajdowało się 30 domów i wolne sołectwo. Wiermi uczęszczali do kościoła katolickiego w Starym Henrykowie, a ewangelicy do Ciepłowód. Po 1945 r. wieś zachowała swój rolniczy charakter.

Charakterystyka zabudku:

Cienkowice to niewielka wieś o układzie ruralistycznym w typie ulicówki znajdująca się na terenie Gminy Ciepłowody w powiecie ząbkowickim. Zabudowa wsi usytuowana jest na ok. 600 metrowym odcinku drogi biegnącej z Ciepłowód do Muszkowic. Na obszarze historycznego układu ruralistycznego wsi znajduje się głównie mieszkalno-gospodarcza zabudowa zagrodowa z przełomu XIX i XX w. Są to najczęściej murowane budynki kryte dachem dwuspadowym o poszyciu z dachówki ceramicznej. Z uwagi na średnowieczną metrykę wsi domniemywa się obecności relikwów archeologicznych w warstwie podziemnej w formie nawarstwień kulturowych, wytworów kulturowych bądź ich śladów albo zabytków ruchomych, będących tym wytworem.

Zagrożenia i postulaty konserwatorskie:

Istotnym zagrożeniem jest niekontrolowane zastępowanie historycznej zabudowy współczesnymi obiektami, które swoją bryłą, wymiarami, materiałami lub stylistyką kontrastować z tradycyjną zabudową historycznej. Należy objąć indywidualną ochroną konserwatorską najbardziej wartościowe elementy zabudowy, a nową zabudowę kształtować jako nawiązującą do tradycyjnej zabudowy z regionu Przedgórze Sudeckiego.

Bibliografia:

- Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, Breslau 1830.
  - Knie J., *Alphabetisch-statistisch-topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuß. Provinz Schlesien*, 1845.
  - Zimmermann F.A., *Beiträge zur Beschreibung von Schlesien*, Brieg 1789.
  - *Słownik geografii turystycznej Sudetów, Wzgórze Niemczańsko-Strzelińskie. Przedgórze Paczkowskie*, Marek Staffa red., Wrocław, 1993.
- Kartografia:**
- *Messsichtsblatt, 1: 25 000, 5367 Lauenbrunn, 1937.*

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Jędrzej Musiał, wrzesień 2022 r.